

๑๐๐ปี
สถานเสาวภา สภากาชาดไทย
เพื่อปวงชน เพื่อวิทยา เพื่อนมนุษย์ชาติ

สารเสาวภา QSMI NEWS

ผู้บริหารและบุคลากรสวัสดิปีใหม่ท่านผู้อำนวยการสถานเสาวภา

วันที่ 29 ธันวาคม 2564 ศาสตราจารย์ เกสัชกรหญิง ดร.กาญจน์พิมล ฤทธิเดช รองผู้อำนวยการสถานเสาวภา ฝ่ายบริหารและเทคนิค นำคณะผู้บริหารและบุคลากรสถานเสาวภา สวัสดิ์ปีใหม่ ศาสตราจารย์กิตติคุณ นายแพทย์วิศิษฎ์ ลิตปรีชา ผู้อำนวยการสถานเสาวภา สภากาชาดไทย เนื่องในโอกาสวันขึ้นปีใหม่ 2565 ณ ห้องสมุด ชั้น 2 ตึกอำนวยการ สถานเสาวภา

หลังจากนั้น ท่านผู้อำนวยการได้มอบของขวัญปีใหม่แก่ ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร. นายสัตวแพทย์ณรงค์ศักดิ์ ชัยบุตร รองผู้อำนวยการสถานเสาวภา ฝ่ายวิชาการ, ศาสตราจารย์ เกสัชกรหญิง ดร.กาญจน์พิมล ฤทธิเดช รองผู้อำนวยการสถานเสาวภา ฝ่ายบริหารและเทคนิค, ศาสตราจารย์ นายแพทย์ธีระพงษ์ ตันทวีเชียร ผู้ช่วยผู้อำนวยการสถานเสาวภา ฝ่ายวิชาการ, เกสัชกรหญิงดวงพร พรหมทุกุล ผู้ช่วยผู้อำนวยการสถานเสาวภา ฝ่ายเทคนิค และนายภูมิ จันทรรตรี ผู้ช่วยผู้อำนวยการสถานเสาวภา ฝ่ายบริหาร

ในการนี้ ศาสตราจารย์กิตติคุณ นายแพทย์วิศิษฎ์ ลิตปรีชา ผู้อำนวยการสถานเสาวภา สภากาชาดไทย ได้กล่าวอวยพร โดย “ขอให้ทุกท่านมีสุขภาพที่ดีหมายถึงรวมถึงสุขภาพกายและสุขภาพใจเนื่องจากสุขภาพที่ดีจะเป็นรากฐานที่ดีในการดำเนินชีวิต” พร้อมให้แนวคิดเพื่อปฏิบัติในการดำเนินชีวิตดังนี้

“ชีวิตที่ดีเริ่มต้นจากการมีสุขภาพที่ดี ต้องปรับการดำเนินชีวิตให้สอดคล้องกับธรรมชาติซึ่งหมายถึงสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ทั้งในสถานที่ทำงานและที่บ้าน ในหน้าที่การงานต้องปฏิบัติหน้าที่ให้สมบูรณ์ตามพระปณิธานของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว “เพื่อปวงชน เพื่อวิทยา เพื่อนมนุษย์ชาติ” สำหรับชีวิตครอบครัวก็ต้องปฏิบัติหน้าที่มีให้บกพร่อง ต้องบริหารจัดการให้ดีทั้งสองหน้าที่ ด้วยการเจริญสติและปัญญาเพื่อความ สุขและความสมบูรณ์ในการดำเนินชีวิต”

ท่านผู้อำนวยการได้มอบของขวัญสำหรับสถานเสาวภาปี 2565ไว้ว่า
"เจริญสติและปัญญา"

ฝ่ายประกันคุณภาพ สถานเสาวภา จัดพิธีทำบุญประจำปีอาคารสัตว์ทดลอง

วันที่ 24 ธันวาคม 2564 ฝ่ายประกันคุณภาพ สถานเสาวภา จัดพิธีทำบุญประจำปีอาคารสัตว์ทดลอง ฝ่ายประกันคุณภาพ โดยนิมนต์พระภิกษุสงฆ์ 5 รูป มาประกอบพิธีสวดเจริญพระพุทธมนต์และอุทิศส่วนกุศลให้กับบรรดาสัตว์ทดลองต่างๆ ที่สละชีวิตเพื่องานทดสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์ชีววัตถุที่ผลิตโดยสถานเสาวภา สภากาชาดไทย

การสัมมนาวิชาการประจำเดือนมกราคม 2565

วันที่ 11 มกราคม 2565 ฝ่ายวิจัยและพัฒนา จัดการสัมมนาวิชาการ ประจำเดือนมกราคม 2565 โดยมี นายวิจิต ทวีกาญจน์ ผู้อำนวยการพิเศษ นักวิทยาศาสตร์การแพทย์ 7 นำเสนอในเรื่อง A cytotoxic L-amino acid oxidase isolated from *Ophiophagus hannah*, induces apoptosis in human melanoma cell line. ณ ห้องประชุม ชั้น 2 ตึกอำนวยการ

แนะนำบุคลากรใหม่ (ประจำเดือนมกราคม 2565)

นายวีระชัย ยืนยง (โจ๊ก)
พนักงานเลี้ยงสัตว์
ฝ่ายประกันคุณภาพ

สำนักงานเขตปทุมวันให้ความอนุเคราะห์จัดเก็บขยะอันตรายของสถานเสาวภา

วันที่ 21-22 มกราคม 2565 สำนักงานเขตปทุมวันได้ให้ความอนุเคราะห์ดำเนินการจัดเก็บขยะอันตรายของสถานเสาวภา โดยสำนักงานเขตปทุมวันได้เข้าจัดเก็บขยะอันตรายและจะดำเนินการนำไปทำลายตามขั้นตอนที่เหมาะสมต่อไป สถานเสาวภา สภากาชาดไทย ขอขอบคุณ สำนักงานเขตปทุมวัน ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

ประชาสัมพันธ์

การจัดกิจกรรมรณรงค์เนื่องในวาระครบรอบ 100 ปี สถานเสาวภา สภากาชาดไทย

เนื่องในวาระครบรอบ 100 ปี ของการสถาปนาสถานเสาวภา สภากาชาดไทย ในวันที่ 7 ธันวาคม 2565 นั้น ในปี พ.ศ.2565 สถานเสาวภา กำหนดจัดกิจกรรมรณรงค์ตลอดปี 2565 โดยมีกิจกรรมที่จะจัดขึ้นในเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ 2565 ดังนี้

1. สวนงู เปิดให้เข้าชมฟรี ทุกวันที่ 7 ของทุกเดือนตลอดปี 2565
2. พิธีเปิด “ตึก ๙๙ ปี สวนงู” ในวันที่ 27 มกราคม 2565 ตามกำหนดการดังนี้
เวลา 08.30 น. ผู้บริหารและหัวหน้าฝ่ายสัการะพระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง หลังจากนั้น พร้อมกันที่ด้านหน้าตึก ๙๙ ปี สวนงู
เวลา 09.00 น. ศ.กิตติคุณ ดร. น.สพ.ณรงค์ศักดิ์ ชัยบุตร รองผู้อำนวยการสถานเสาวภาฝ่ายวิชาการ กล่าวรายงานประวัติที่มาของ “ตึก ๙๙ ปี สวนงู”
เวลา 09.19 น. ศ.กิตติคุณ นพ.วิศิษฐ์ สิตปรีชา ผู้อำนวยการสถานเสาวภา ประธานในพิธีทำพิธีเปิดตึก ๙๙ ปี สวนงู
เวลา 09.30 น. ถ่ายภาพพร้อมกันและเข้าชมภายในตึก
3. ฝ่ายชันสูตรและวิจัยโรคในสัตว์ ดำเนินโครงการชุมชนบางบอนร่วมใจ ป้องกันภัยโรคพิษสุนัขบ้า 2565 ทำกิจกรรมเพื่อชุมชนร่วมกับกลุ่มควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า สำนักงานสัตวแพทย์สาธารณสุข ศูนย์บริการสาธารณสุข 65 รักษาสุข บางบอน สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางบอน และโรงเรียนสถานีพรหมแดน ในวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2565 ลงพื้นที่ทำหมันสัตว์เลี้ยง 30 ตัว (ตามที่ลงทะเบียนไว้) และฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าแก่สัตว์เลี้ยงในเขตชุมชนบางบอน ณ โรงเรียนสถานีพรหมแดน เพื่อให้ชุมชนปลอดภัยจากโรคพิษสุนัขบ้ากิจกรรมเพื่อสังคมในชุมชนเขตบางบอนที่สถานเสาวภาอยู่ระหว่างดำเนินโครงการสร้างโรงงานผลิตชีววัตถุและยาปราศจากเชื้อโดยกำหนดใช้พื้นที่เขตบางบอนในการสร้างโรงงานผลิตเซรุ่มป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าและเซรุ่มแก้พิษงู

โลโก้สำหรับใช้ในการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมรณรงค์เนื่องในวาระครบรอบ 100 ปี สถานเสาวภา สภากาชาดไทย

วันหยุดเพิ่มเป็นกรณีพิเศษ ประจำปี 2565

ตามที่ที่ประชุมคณะกรรมการทรัพยากรบุคคลของสภากาชาดไทย ครั้งที่ 1/2565 วันที่ 4 มกราคม 2565 ได้พิจารณาวันหยุดราชการเพิ่มเป็นกรณีพิเศษ ประจำปี 2565 ดังนี้

1. วันศุกร์ที่ 15 กรกฎาคม 2565 เป็นวันหยุดต่อเนื่องจากวันอาสาฬหบูชา และวันเข้าพรรษา
2. วันศุกร์ที่ 29 กรกฎาคม 2565 เป็นวันหยุดต่อเนื่องจากวันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
3. วันศุกร์ที่ 14 ตุลาคม 2565 เป็นวันหยุดต่อเนื่องจากวันคล้ายวันสวรรคตของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร
4. วันศุกร์ที่ 30 ธันวาคม 2565 เป็นวันหยุดต่อเนื่องกับวันสิ้นปี

7th day of the month ของทุกเดือน

สวนงูเปิดทำการ
Snake Farm, QSMI will be opened

ฟรี
FREE

2022

สวนงู สถานเสาวภา
SNAKE FARM, QSMI

ครบรอบ 22 ปี

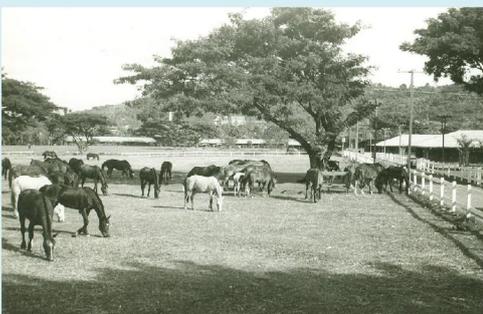
21 มกราคม 2565 วันสถาปนาสถานีเพาะเลี้ยงม้าและสัตว์ทดลอง สภาเสวภาไทยเฉลิมพระเกียรติ 6 รอบ พระชนมพรรษา

สถานีเพาะเลี้ยงม้าและสัตว์ทดลอง สภาเสวภาไทย เฉลิมพระเกียรติ 6 รอบ พระชนมพรรษา ก่อตั้งขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

ตักเลี้ยงม้า สถานีเสวภา
Stable, Pasteur Institute Bar

ก่อนจะมาเป็นสถานีเพาะเลี้ยงม้าและสัตว์ทดลองฯ ที่อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ในปัจจุบัน ย้อนกลับไปเมื่อปี พ.ศ.2471 สถานีเสวภา เคยใช้ตัก “เสวภาภักดี” และ “ตักราชูปถัมภ์” บริเวณสถานีเสวภา ถนนพระรามที่ 4 กรุงเทพฯ เป็นสถานที่เลี้ยงม้าสำหรับใช้ผลิตเซรุ่มแก้พิษงู ต่อมามีความต้องการใช้เซรุ่มแก้พิษงูมากขึ้นจำเป็นต้องขยายการเลี้ยงม้าให้มากกว่าเดิม จึงย้ายสถานที่เลี้ยงม้ามาที่ตำบลบางพระ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

ฟาร์มม้าที่ตำบลบางพระ จังหวัดชลบุรี

ในปี พ.ศ.2524 ความต้องการใช้ม้าในการผลิตเซรุ่มมีเพิ่มขึ้น สภาเสวภาไทยจึงได้จัดซื้อที่ดินริมแม่น้ำป่าสัก ตำบลวังม่วง อำเภอวังม่วง จังหวัดสระบุรี เพื่อให้สถานีเสวภาใช้เป็นพื้นที่สำหรับสร้างสถานที่เลี้ยงม้าแห่งใหม่ โดยใช้ชื่อว่า สถานีเพาะเลี้ยงม้าวังม่วง แต่เนื่องด้วยขณะนั้นรัฐบาลได้มีโครงการก่อสร้างเขื่อนกักเก็บน้ำตามโครงการพัฒนากลุ่มน้ำป่าสักในโครงการพระราชดำริ สถานีเพาะเลี้ยงม้าวังม่วงอยู่ในพื้นที่ที่ถูกน้ำท่วม หากเขื่อนกักเก็บน้ำสร้างเสร็จ จึงต้องหาสถานที่แห่งใหม่

ด้วยพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สภาอากาศไทย ได้รับพระราชทานพระราชานุมัติ ให้ใช้พื้นที่ตรงเขตติดต่อของตำบลหนองพลับ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และตำบลไร่ใหม่พัฒนา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งอยู่ติดกับพื้นที่ของโครงการปลูกป่าชายพัฒนา-แม่ฟ้าหลวง เป็นสถานที่จัดตั้งสถานีเพาะเลี้ยงม้าแห่งใหม่ การก่อสร้างสถานีเพาะเลี้ยงม้าและสัตว์ทดลองฯ เริ่มดำเนินการเมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม 2539 โดยแล้วเสร็จ เมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2540

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อุปนายิกาผู้อำนวยการสภาอากาศไทย ได้เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดสถานีเพาะเลี้ยงม้าและสัตว์ทดลองสภาอากาศไทยเฉลิมพระเกียรติ 6 รอบพระชนมพรรษา และทรงปลูกต้นพญาสัตบรรณ หน้าอาคารสำนักงาน เมื่อวันที่ 21 มกราคม 2543

บรรยากาศภายในสถานีเพาะเลี้ยงม้าและสัตว์ทดลองฯ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ปัจจุบันสถานีเพาะเลี้ยงม้าและสัตว์ทดลองฯ มีม้าทั้งหมด 515 ตัว โดยเป็นม้าสำหรับเจาะเก็บพลาสมาเพื่อนำไปผลิตเซรุ่ม จำนวน 260 ตัว เป็นม้าที่มีอายุตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป การใช้งานแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 ม้าสำหรับผลิตเซรุ่มแก้พิษงูทั้ง 7 ชนิด จำนวน 171 ตัว กลุ่มที่ 2 ม้าสำหรับผลิตเซรุ่มป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า 89 ตัว ส่วนม้าที่เหลือเป็นลูกม้าสำรองที่มีอายุน้อยกว่า 4 ปี พ่อพันธุ์ แม่พันธุ์ และม้าปลดที่ไม่พร้อมใช้งานผลิตเซรุ่ม

สถานีเพาะเลี้ยงม้าและสัตว์ทดลองฯ มีภารกิจ 3 ด้าน ดังนี้

1. การจัดการฟาร์มม้า เป็นการบริหารจัดการงานต่าง ๆ อย่างครบวงจรที่เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงม้า และผลิตลูกม้าเพื่อใช้งาน การผลิตเซรุ่มต่าง ๆ งานในส่วนนี้ ได้แก่

- การจัดการระบบผสมพันธุ์เพื่อผลิตลูกม้า
- การเลี้ยงดูและการรักษาม้าที่ป่วยหรือมีปัญหาด้านสุขภาพ
- การจัดการแปลงหญ้าเลี้ยงม้า
- การจัดการและซ่อมแซมสิ่งก่อสร้าง อาคาร โรงเรือนเลี้ยงม้า แปลงเลี้ยงม้า
- การปฏิบัติงานทางห้องปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพม้าและการผลิตเซรุ่ม
- การผลิตพลาสมาจากม้าเพื่อทำเซรุ่ม
- งานวิจัยทางด้านวิทยาศาสตร์ต่าง ๆ

การผลิตพลาสมา (ส่วนประกอบหนึ่งของเลือดม้า) คือ การนำพลาสมาจากม้าที่คัดเลือกและผ่านการฉีดยากระตุ้นแล้ว เพื่อนำไปผลิตเซรุ่มแก้พิษงูและเซรุ่มป้องกันพิษสุนัขบ้า เป็นภารกิจหลักของสถานีเพาะเลี้ยงม้าและสัตว์ทดลองฯ งานในส่วนนี้ เริ่มจากการคัดม้าที่มีสุขภาพดี การฉีดยากระตุ้นพิษงูหรือวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในม้า การตรวจสุขภาพเพื่อคัดเลือกม้ามาทำเซรุ่ม การเจาะเก็บเลือดพร้อมแยกพลาสมาจากม้า และการขนส่งพลาสมาไปโรงงานผลิตเป็นเซรุ่มที่สถานเสาวภา

3. การเลี้ยงสัตว์ทดลอง

สถานีเพาะเลี้ยงม้าและสัตว์ทดลองฯ มีงานเพาะเลี้ยงสัตว์ทดลอง โดยสัตว์ทดลองที่อยู่ในการผลิตของสถานีเพาะเลี้ยงม้าและสัตว์ทดลองฯ ปัจจุบัน ได้แก่ หนูเม้าส์ (Mouse) หรือหนูถีบจักร ซึ่งสัตว์ทดลองนี้ผลิตขึ้นเพื่อใช้ในการทดสอบคุณภาพและความปลอดภัยของเซรุ่มส่วนหนึ่ง และอีกส่วนหนึ่งเพื่อส่งต่อให้นักวิทยาศาสตร์นำไปใช้ทดสอบประกอบงานวิจัยต่าง ๆ

ผลิตภัณฑ์เซรุ่มแก้พิษงูเดี่ยว 7 ชนิด

ผลิตภัณฑ์เซรุ่มแก้พิษงูระบบประสาทและระบบโลหิต

ผลิตภัณฑ์เซรุ่มป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

นับเป็นเวลากว่า 2 ทศวรรษที่สถานีเพาะเลี้ยงม้าและสัตว์ทดลองฯ ได้ก่อตั้งขึ้นโดยมีภารกิจที่สำคัญเปรียบเสมือนกระดูกสันหลังของสถานเสาวภา สภากาชาดไทย ในด้านการผลิตชีววัตถุ เป็นแหล่งผลิตพลาสมาจากม้าแหล่งใหญ่แห่งหนึ่งของประเทศที่มีขั้นตอนการผลิตตามมาตรฐานการผลิต GMP (Good Manufacturing Practice) มีระบบการเลี้ยงม้าอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งเรียนรู้ฝึกปฏิบัติทักษะทางด้านสัตวแพทย์ให้แก่บัณฑิต นักศึกษา และยังคงมุ่งมั่นที่จะดำเนินการตามภารกิจด้านการผลิตและประกันคุณภาพผลิตภัณฑ์ของสถานเสาวภา สภากาชาดไทย เพื่อให้มีผลิตภัณฑ์ชีววัตถุเพียงพอสำหรับใช้ในประเทศและสามารถจำหน่ายให้ต่างประเทศได้อีกด้วย